

322 ve 323 Seri
Numaralı Gelir Vergisi
Genel Teblięleri İle
2023 Yılında Deęiřen
Hadler

30.12.2022 Tarih ve 32059 (2. Mükerrer) Sayılı Resmi Gazete ile 2023 yılında 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda uygulanacak hadlere ilişkin güncel tutarlar yayımlanmıştır.

1. İşverenler Tarafından Hizmet Erbabına Verilen Yemek Bedeline İlişkin İstisna Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının 8'inci bendinde "Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (işverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını (01.01.2023 tarihinden itibaren 110,00 TL) aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)" Hükmü yer almaktadır.

Söz konusu maddeye istinaden işverenler tarafından işverenler tarafından hizmet erbabına işyerinde ya da iş yerinin müstemilatında yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde herhangi bir tutar sınırlaması olmaksızın sağlanan menfaat gelir vergisinden istisnadır. Bu bilgiye ilave olarak işverenler tarafından yemek hizmeti veren kişi/kurumlardan satın alınan yemeğin iş yerinde veya müstemilatında hizmet erbabına verilmesi halinde de sağlanan menfaatin tamamı gelir vergisinden istisnadır.

İşverenlerce işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen hallerde, yemek hizmeti veren kişi/kurumlarda bu hizmetin sağlanması halinde ise her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 110,00 TL'yi aşan kısmı gelir vergisinden istisna olup 110,00 TL'ye kadar olan menfaat gelir vergisinden istisnadır.

İşverenler tarafından hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakit olarak yapılan ödemelerden 110,00 TL'lik yemek bedeli yine gelir vergisinden istisna olup istisna uygulamasında işverenler tarafından işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi, günlük yemek bedelinin 110,00 TL'yi aşmaması ve hizmet erbabının fiilen çalışmış olduğu günler için ödeme yapılmış olması gerekmektedir. Bu bağlamda hizmet erbabına işveren tarafından nakit olarak yapılan ve 110,00 TL'yi aşan yemek bedeli ödemelerinin 110,00 TL'yi aşan kısım gelir vergisi uygulamasında istisna olarak değerlendirilmeyecektir.

2. Hizmet Erbabının Toplu Olarak İşyerine Gidip Gelebilmesi İçin İşveren Tarafından Sağlanan Menfaate İlişkin İstisna Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının 10'uncu bendinde; "Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri (İşverenlerce taşıma hizmeti verilmeyen durumlarda, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin 56,00 Türk lirasını aşmaması ve buna ilişkin ödemenin toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini şeklinde yapılması şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması hâlinde aşan kısım ile hizmet erbabına ulaşım bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak

vergilendirilir. Bu istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.)” Hükmü yer almaktadır.

Mezkur madde hükmüne istinaden işverenler tarafından hizmet erbabının toplu olarak işyerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla sağlanan menfaatin tamamı gelir vergisi uygulamasında istisna iken, iş veren tarafından hizmet erbabının toplu olarak işyerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla sağlanan bir menfaat olmaması halinde, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin 56,00 TL’si gelir vergisinden istisnadır.

İşveren tarafından hizmet erbabının toplu olarak işyerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla sağlanan bir menfaat olmaması halinde, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin 56,00 TL’yi aşması halinde ise aşan kısım gelir vergisi uygulamasında herhangi bir istisnaya tabi değildir.

3. Ayrı Bir İşyeri Açmaksızın Oturdukları Evlerde İmal Ettikleri Malları İnternet Ve Benzeri Elektronik Ortamlar Üzerinden Satanlara İlişkin Muafiyet Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 9’uncu maddesinin 1’inci fıkrasının 10’uncu bendinde “Ayrı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu bent kapsamında esnaf muaflığından faydalanılabilmesi için Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi alınması, Türkiye’de kurulu bankalarda bir ticari hesap açılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu bent kapsamında açılan ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %4 (bir ve üzeri işçi çalıştırıldığı durumda %2) oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve 98 ve 119 uncu maddelerdeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. İstihdama bağlı indirimli oranın uygulanması için ilgili ayda bir işçinin en az on gün süreyle çalıştırılması gerekir. Bu hasılat tutarı üzerinden ayrıca 94 üncü madde kapsamında tevkifat yapılmaz. Bu bent kapsamında elde edilen hasılatın 700.000,00 Türk lirasını aşması hâlinde, mükellef izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilir ve tekrar bu muafiyetten faydalanamaz. Bentte yer alan hasılat koşulu dışındaki diğer şartların ihlal edildiğinin tespit edilmesi hâlinde muafiyetten faydalanılamaz ve zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. Bentte yer alan oranları ve tutarı, yarısına kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.” Hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda; ayrı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlardan 2023 takvim yılında 700.000,00 TL’nin altında hasılat elde edenlerin gelirleri Gelir Vergisi uygulamasında esnaf muafiyeti kapsamında değerlendirilecektir.

4. Mesken Kira Geliri Elde Edenlerin Elde Ettikleri Kira Gelirinde Gelir Vergisi İstisna Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 21'inci maddesinde "Binaların mesken olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hasılatın 21.000,00 Türk Lirası gelir vergisinden müstesnadır. İstisna haddi üzerinde hasılat elde edilip beyan edilmemesi veya eksik beyan edilmesi halinde, bu istisnadan yararlanılamaz.

Ticari, zirai veya mesleki kazancının yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar ile istisna haddinin üzerinde hasılat elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifinin üçüncü diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarı aşanlar bu istisnadan faydalanmazlar." Hükmü yer almaktadır.

Mezkur madde hükmüne göre 2023 yılında mesken kira geliri elde eden Gelir Vergisi mükelleflerinin istisnanın diğer şartlarını sağlamaları halinde elde ettikleri hasılatın 21.000,00 TL'si Gelir Vergisinden istisnadır.

5. Kiralama Yoluyla Edinilen Binek Otomobillere Ait Aylık Kira Bedeline İlişkin Belirlenen Kira Bedeli Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 1'inci bendinde "Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler. (İhracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.) (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 17.000,00 Türk lirasına kadarlık kısmı ile binek otomobillerinin iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 440.000,00 Türk lirasına kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilir.)" Hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 17.000,00 TL'lik kısmı elde edilen hasılatın indirilebilecektir.

Ayrıca binek otomobillerin iktisabında katlanılan ÖTV ve KDV toplamının en fazla 440.000,00 TL'lik kısmı hasılatın indirilebilecektir.

Aylık kira bedeli olan 17.000,00 TL'nin üstündeki kiralama bedellerinde ise 17.000,00 TL'lik kiralama bedelini aşan kısım hasılatın indirilemeyecektir. Ayrıca iktisap edilen binek

otomobile ait olan ve 440.000,00 TL'yi aşan KDV ve ÖTV bedeli için 440.000,00 TL'yi aşan kısım hasıllattan indirilemeyecektir.

6. İktisap Edilen Binek Otomobillere Ait Ayrılacak Amortisman Bedeline İlişkin Belirlenen Had

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 7'nci bendinde; "Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar, (...), (İşletmeye dahil olan gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar, yapıldığı yılda doğrudan gider yazılabilir.) (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 500.000,00 Türk lirasını, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı 950.000,00 Türk lirasını aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider yazılabilir. Bu hükmün uygulanmasında binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutar dikkate alınır.)" Hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 500.000,00 Türk lirasını, ÖTV ve KDV'nin binek otomobilin maliyetine ilave edilmesi halinde ise 950.000,00 TL'yi aşan binek otomobiller için ayrılacak amortismanın tutarı en fazla bu tutarlara isabet eden kısımları hasıllattan indirilebilecektir. Bu tutarları aşan kısımlar ise hasıllattan indirilemeyecektir.

7. Serbest Meslek Erbabları Tarafından İktisap Edilen Binek Otomobillere Ait Ayrılacak Amortisman Bedeline İlişkin Belirlenen Had

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 68'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 4'üncü bendinde; "Mesleki faaliyette kullanılan tesisat, demirbaş eşya ve envantere dahil taşıtlar için Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar (amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde aynı Kanununun 328 inci maddesine göre hesaplanacak zararlar dahil) (Şu kadar ki özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 500.000,00 Türk lirasını, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı 950.000,00 Türk lirasını aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider yazılabilir. Bu hükmün uygulanmasında binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutar dikkate alınır.)" Hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda serbest meslek erbapları için, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 500.000,00 Türk lirasını, ÖTV ve KDV'nin binek otomobilin maliyetine ilave edilmesi halinde ise 950.000,00 TL'yi aşan binek otomobiller için ayrılacak amortismanın tutarı en fazla bu tutarlara isabet eden kısımları hasıllattan indirilebilecektir. Bu tutarları aşan kısımlar ise hasıllattan indirilemeyecektir.

8. Serbest Meslek Erbabları Tarafından Kiralama Yoluyla Edinilen Binek Otomobillere Ait Aylık Kira Bedeline İlişkin Belirlenen Kira Bedeli Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 68'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 5'inci bendinde; "Kiralanan veya envantere dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri (Şu kadar ki binek otomobillerine ilişkin giderlerin en fazla %70'i ve kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 17.000,00 Türk lirasına kadarlık kısmı ile binek otomobillerinin iktisabında ödenen özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 440.000,00 Türk lirasına kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilir.)" Hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda serbest meslek erbaplarının, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 17.000,00 TL'lik kısmı elde edilen hasılatтан indirilebilecektir.

Ayrıca binek otomobillerin iktisabında katlanılan ÖTV ve KDV toplamının en fazla 440.000,00 TL'lik kısmı hasılatтан indirilebilecektir.

Aylık kira bedeli olan 17.000,00 TL'nin üstündeki kiralama bedellerinde ise 17.000,00 TL'lik kiralama bedelini aşan kısım hasılatтан indirilemeyecektir. Ayrıca iktisap edilen binek otomobile ait olan ve 440.000,00 TL'yi aşan KDV ve ÖTV bedeli için 440.000,00 TL'yi aşan kısım hasılatтан indirilemeyecektir.

9. Değer Artış Kazancında Uygulanacak İstisna Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun Mükerrer 80'inci maddesinde ; "... Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına ait ticari plakaların elden çıkarılmasından doğan kazançların tamamı ile bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç, 55.000,00 Türk Lirası gelir vergisinden müstesnadır." Hükmü yer almaktadır.

Mezkur madde hükmüne istinaden mükelleflerin Gelir Vergisi uygulamasında Değer Artış Kazancı olarak değerlendirilen gelirlerinin 55.000,00 TL'si gelir vergisinden istisna tutulacaktır.

10. Arızı Kazançlara Uygulanacak İstisna Haddi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 82'nci maddesinde "Vergiye tabi arızı kazançlar şunlardır: 1. Arızı olarak ticari muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar.

2. Ticari veya zirai bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girişilmemesi, ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen hasılat.

3. Gayrimenkullerin tahliyesi veya kiracılık hakkının devri karşılığında alınan tazminatlar ile peştemallıklar (kiracıya ait tesisat ve malların tahliye ve devri sırasında kiralayan veya yeni kiracıya devrinde doğan kazançlar dahil).

4. Arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hasılat.

5. Gerçek usulde vergiye tabi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançlar (zarar yazılan değersiz alacaklarla, karşılık ayrılan şüpheli alacakların tahsili dahil).

6. Dar mükellefiyete tabi olanların 45 inci maddede yazılı işleri arızı olarak yapmalarından elde ettikleri kazançlar.

Bir takvim yılında (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticari, zirai veya mesleki bir faaliyete hiç girilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 129.000,00 TL'lik kısmı gelir vergisinden müstesnadır." Hükmü yer almaktadır.

Mezkur madde hükmüne istinaden mükelleflerin Gelir Vergisi uygulamasında Arızı ticari işlemlerden elde ettikleri kazançların, arızı serbest meslek faaliyetinden elde edilen kazançların, gayrimenkullerin tahliyesi ve kiracılık hakkının devri için elde edilen kazançların ve ticari, zirai ve mesleki faaliyetin durdurulması veya terkinden doğan kazançların 129.000,00 TL'si gelir vergisinden istisna tutulacaktır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 82'nci maddesinin 1'inci fıkrasının 5 ve 6'nci bentlerinde elde edilen kazançlar için Gelir Vergisi Kanunu uygulamasında herhangi bir istisna öngörülmemiştir. Bu tür kazançların tamamı Gelir Vergisine tabidir.

11. Gelir Vergisi Tarifesinde Uygulanacak Hadler

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103'üncü maddesine istinaden 2023 takvim yılında uygulanacak Gelir Vergisi tarifesi aşağıdaki gibidir.

Gelirler	Oran
70.000,00 TL'ye kadar	% 15
150.000,00 TL'nin 70.000,00 TL'si için 10.500,00 TL, fazlası	% 20
370.000,00 TL'nin 150.000,00 TL'si için 26.500,00 TL (ücret gelirlerinde 550.000,00 TL'nin 150.000,00 TL'si 26.500,00 TL), fazlası	% 27
1.900.000,00 TL'nin 370.000,00 TL'si için 85.900,00 TL, (ücret gelirlerinde 1.900.000,00 TL'nin 550.000,00 TL'si için 134.500,00 TL), fazlası	% 35
1.900.000,00 TL'den fazlasının 1.900.000,00 TL'si için 621.400,00 TL, (ücret gelirlerinde 1.900.000,00 TL'den fazlasının 1.900.000,00 TL'si için 607.000,00 TL), fazlası	% 40